

CHROUSTOVICKÝ ZPRAVODAJ

Číslo 88

www.obec-chroustovice.net

Březen 2020

CHROUSTOVICKÝ ZÁMEK PŘED 100 LETY

Posledním majitelem zámku byl Karel Alexandr Thurn-Taxis, který zámek využíval jako letní sídlo.

Po první světové válce došlo ke změnám ve vlastnictví. V roce 1919 byla na chroustovickém zámku zřízena **filiálka léčebny v Luži**. R.1922 převzal zámek správní zemský výbor v Praze a byl administrativně oddělen statek.

Dříve než byla v zámku zřízena **léčebna**, bylo potřeba provést některé stavební úpravy. Byla vybudována nová studna, zaveden elektrický proud a založena nová užitková zahrada. Zámecký komplex byl upraven pro léčebné potřeby a v interiérech byl zachován jeho původní vzhled.

Chroustovická pobočka léčebny v Luži byla využívána pro léčení dětí s tuberkulózou. Vedoucím lékařem pobočky byl místní lékař MUDr. František Zemánek, později na jeho místo nastoupil MUDr. Vladislav Dědina. Jako externistka zde působila MUDr. Zdeňka Čermáková. Správcem byl jmenován Josef Bunda, účetním Josef Tollar.

Na zámku byly zřízeny i dvě školní třídy. Jako učitelka zde působila Zdeňka Vaňorná. Kapacita léčebny byla 140 lůžek. V letních měsících se hrálo divadlo a děti zde trávily v zrcadlovém sále i Štědrý den. Součástí léčby byly hry na pískovišti, aby se děti co nejvíce slunily.

Klidný chod léčebny značně poznamenaly události roku 1938 a filiálka musela být zrušena, neboť sem v říjnu 1938 z obsazeného pohraničí z Kostomlat přesídila Česka zemská výchovna a donucovací pracovna.

Podle zdroje - SOA Zámorsk, muzeum Vysoké Mýto napsal zámecký průvodce Jiří Drbal

Regionální muzeum ve Vysokém Mýtu a Odborné učiliště Chroustovice

KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA

areálu zámku a parku
v Chroustovicích

7. června 2020 v 13 a 15 hod

(sraz u hlavní brány)

Výklad průvodce doplní čtení regionálních pověstí.

Akce je pořádána v rámci Víkendů otevřených zahrad,
jednotné vstupné 50,- Kč

Doporučujeme rezervovat termín a čas:
kaika@muzozm-wfto.cz nebo 736 754 015

REGIONÁLNÍ MUZEUM

ÚŘAD MĚSTYSE INFORMUJE

Výpis usnesení ze schůze Zastupitelstva městyse Chroustovice konané 18. 12. 2019

Zastupitelstvo městyse:

- **schvaluje** plnění usnesení z minulého zasedání ZM,
- **bere na vědomí** hospodaření městyse za měsíce leden – listopad 2019,
- **schvaluje** pravidla rozpočtového provizoria ve znění, aby do doby, než bude přijat a schválen rozpočet městyse pro rok 2020, bude městys Chroustovice hospodařit tak, aby výdaje běžného měsíce v roce 2020 činily maximálně 1/12 rozpočtu městyse pro rok 2019. Výdaje na dlouhodobý majetek mohou být pořízeny v případech pokračování v započaté akci v roce 2019,
- **vydává** Obecně závaznou vyhlášku č. 1/2019 o stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem na území městyse Chroustovice,
- **vydává** Obecně závaznou vyhlášku č. 2/2019 o místním poplatku ze psů,
- **vydává** Obecně závaznou vyhlášku č. 3/2019 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- **vydává** Obecně závaznou vyhlášku č. 4/2019 o místním poplatku ze vstupného,
- **vydává** Obecně závaznou vyhlášku č. 5/2019 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství,
- **schvaluje** Plán financování obnovy vodovodu a kanalizace pro veřejnou potřebu Městyse Chroustovice na roky 2020 – 2029,
- **bere na vědomí** zápis z dílčího přezkoumání hospodaření městyse Chroustovice za rok 2019. Při dílčím přezkoumání hospodaření městyse nebyly zjištěny chyby a nedostatky,
- **souhlasí** se zřízením zástavního práva ve prospěch České spořitelny a.s., Olbrachtova 1929/62, 140 00 Praha 4, IČO 45244782 k budově na pozemku p.č. 455/90, pozemku p.č. 455/90, v k.ú. Chroustovice, obec Chroustovice pro klienta p. J. S.

SVOZ VELKOOBJEMOVÉHO ODPADU 2020

Letos se uskuteční svoz neskladného a nebezpečného odpadu ve dnech:

sobota 4. dubna 2020
sobota 12. září 2020

8.00 – 8.20	Lhota u Chroustovic – u kontejnerů
8.30 – 9.05	Chroustovice – Závodí
9.10 – 9.35	Chroustovice – na parkovišti před S+R CH KOVO
9.40 – 9.55	Holešovice
10.00 – 10.10	Březovice – u tenisových kurtů
10.20 – 10.35	Městec – u nádrže
10.40 – 10.55	Městec – u nádraží Uhersko
11.10 – 11.20	Poděčely – u hostince
11.25 – 11.35	Poděčely – náves
11.40 – 11.55	Mentour – u váhy

POPLATKY NA ROK 2020

Oznamujeme, že základní poplatky pro letošní rok se vybírají v **pokladně Úřadu městyse Chroustovice**.

Poplatek za **svoz a třídění TKO** (tuhý komunální odpad): **500,- Kč za osobu**.

Poplatek neplatí osoby vlastníci průkaz ZTP-P.

Poplatek je splatný do 30. 4. 2020.

Poplatek za **psa: 100,- Kč**, za každého **dalšího psa 150,- Kč**. **Poplatek je splatný do 30. 4. 2020.**

Osoby **uplatňující slevu** (studenti, kteří jsou během týdne mimo trvalé bydliště) nebo změnu v předpisu poplatků, jsou povinny toto doložit **potvrzením**.

Poplatky je možné zaplatit i bezhotovostně **na účet:**

1141662379/0800

Variabilní symbol získáte v **kanceláři** úřadu nebo **na tel. čísle: 469 674 137**.

STANOVENÍ VÝŠE POPLATKU ANEB Z ČEHO SE POPLATEK TKO SKLÁDÁ

- ♦ **vývoz** směsného komunálního odpadu **1x za 14 dní**, zajišťuje firma Technické služby Hlinsko a.s.
- ♦ vývoz papíru, plastů a skla, zajišťuje firma Technické služby Hlinsko a.s.
- ♦ vývoz biologického odpadu na Kompostárnu Slatina s.r.o., Vysoké Mýto
- ♦ **svoz** velkoobjemového a nebezpečného odpadu **2x ročně**, zajišťuje firma Technické služby Hlinsko a.s.
- ♦ sběr jedlých tuků, Černohlávek Group s.r.o., Církvice

TYP	Celková cena za rok
Vývoz směsného komunálního odpadu	527 853,-
Vývoz plastů	128 523,-
Vývoz skla	34 321,-
Vývoz papíru	31 400,-
Vývoz biologického odpadu	46 520,-
Vývoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu	108 074,-
Sběr jedlých tuků	605,-
Celkem	877 296,-
Roční předpis od poplatníků	592 508,-
Rozdíl, který doplácí obec z rozpočtu	284 788,-

TABULKA TŘÍDĚNÍ ODPADU

Papír	Plast	Sklo
✓ krabice karton lepenka 	✓ lahve sešlápnuté PET lahve nápojové kartony (obaly od džusů, omáček, smetany, mléka) 	✓ skleněné lahve od nápojů
✓ noviny časopisy reklamní předměty 	✓ sáčky fólie polystyren 	✓ skleněné nádoby
✓ obálky, sešity 	✓ plastové nádoby 	✓ tabulové sklo
✓ kancelářský papír 	✓ kelímky krabičky výrobky z plastů 	✗ varné a laboratorní sklo
✗ pleny hygienické potřeby 	✗ obaly od chipsů plastové trubky podlahové krytiny 	✗ keramika porcelán
✗ mokrý, mastný a znečištěný papír 	✗ plastové nádoby od olejů a chemikálií kombinované nebo znečištěné obaly 	✗ zrcadla drátěné sklo autosklo

Použitý kuchyňský olej do odpadu nepatří!

- Olej v odpadu tuhne a zanáší potrubí
- Energeticky a finančně je velice náročné vyčistit kontaminovanou vodu

Jak se nechá použitý olej ekologicky likvidovat?

- Použitý olej stačí slévat do PET lahvi
- Uzavřenou PET láhev vhodit do nádoby na sběr použitého oleje ve Vaší obci
- Použitý olej je následně ekologicky zlikvidován

Ekologickou likvidaci použitého kuchyňského oleje ve Vaší obci zajišťuje firma Černohávek OIL

MOŽNOSTI DALŠÍHO SBĚRU

Možnosti dalšího sběru v naší obci:

- ♦ sběr oděvů Dimatex CS, spol. s.r.o.
- ♦ sběr drobných elektrozařízení a spotřebičů Asekol a.s., Elektrowin a.s.

Prosíme všechny občany, aby do kontejnerů **vhazovali to, co do nich opravdu patří.**

Technické služby Hlinsko nechtějí kontejnery s obsahem, který do nich nepatří, odvázet a zaměstnanci našich technických služeb musí obsah kontejneru třídit. A to je opravdu nepříjemné!!!

Nedělejme si naschvály a problémy a chovejme se **ohleduplně** k ostatním.

♦ Určitě jste si všimli, že mezi kontejnery u Grandu přibyla **plastová popelnice na jedlý olej**. Žádáme občany, aby si v domácnostech kuchyňské tuky a oleje **přelávali do plastových lahví** a **zavřené** je vhazovali do popelnice na jedlé oleje!

♦ Dále byl na každou místní část přidán **modrý kontejner na papír**. Žádáme občany, aby do tohoto kontejneru vkládali papír (noviny, reklamy ap.) svázaný do balíčku nebo v krabici.

Prázdné krabice je třeba rozložit nebo sešlápnout, neboť jinak zaberou příliš mnoho místa.

Děkujeme, že třídíte.

KALENDÁŘ PLÁNOVANÝCH AKCÍ 2020

26.4.2020	Uklidme si Chroustovice
30.4.2020	Pálení čarodějnic na hřišti
16.5.2020	Květnové oslavy městyse - areál ZŠ
13.6.2020	Dětský den - areál ZŠ
19.6.2020	Letní kino - hřiště
10.7.2020	Letní kino - hřiště
7.8.2020	Letní kino - hřiště
8.8.2020	ČPP Cup
27.8.2020	Letní kino, pohádka pro děti - hřiště
5.9.2020	Hasičská soutěž o pohár starostky - areál ZŠ
27.11.2020	Beseda pro důchodce - Sokolovna Chroustovice
29.11.2020	Rozsvícení vánočního stromu
11.12.2020	Vánoční koncert v zámku
18.12.2020	Vánoční koncert v kostele
25.12.2020	Štěpánská zábava

ROČNÍ KURZ ODTUČŇOVÁNÍ STRAVOU

Kurz je veden pod dohledem terapeuta.

Cena zahrnuje:

- **12 návštěv** (1x měsíčně 1,5 hodiny individuální konzultace)
- **diagnostiku** zdravotního stavu **přístrojem K.O.S.**
- **měření, vážení**
- **stanovení** nevhodnějšího **jídelníčku** pro každý typ postavy
- **poradna** pro **výběr** kvalitních a vyvážených **potravin**
- **teorie vaření** zdravých pokrmů

Cílem ročního kurzu je naučit každého jedince kvalitně a vydatně **jíst**, snížit **krevní tlak** a **cholesterol**.

Naučit se **mít se rád** a radovat se ze života.

Cena kurzu:

- **12 x 500,- Kč**
- Platba **6 000,- Kč** při první návštěvě

Kontakt:

- Ivana Tylleroová
- Chroustovice 229
- MT – 777 129 539

KVĚTNOVÉ OSLAVY 2019

Městys Chroustovice
a ZŠ T. G. Masaryka a MŠ Chroustovice
Vás zvou na

KVĚTNOVÉ OSLAVY

na téma
AMERIKA

16. května 2020
v areálu ZŠ

PROGRAM:

15:00 zahájení oslav
15:15 vystoupení dětí z MŠ+ZŠ
16:30 indiánské vystoupení
17:30 vystoupení kapely POUTA

**DOPROVODNÝ
PROGRAM:**

- **INDIÁNSKÉ** tance, bubnování, fotokoutek, výroba indiánských ozdob, týpí
- **AMERICKÁ** auta
- **AKTIVNÍ** nafukovací centrum
- **RODEO** býk

**OBČERSTVENÍ
ZAJIŠTĚNO**

MATEŘSKÉ CENTRUM VČELKA

Mateřské centrum Včelka pořádá akci

Uklidme si Chroustovice
26. dubna 2020

Sraz dobrovolníků je ve 14⁰⁰ před budovou úřadu městyse.

CHRAPA V MÍSTNÍ KNIHOVNĚ

Prosincovou schůzku **sdužení Chrapa** jsme uspořádali poněkud netradičně. Knihovnice Hana Téglová nás uvítala ve vánočně vyzdobené knihovně. A také programem jsme si navodili vánoční atmosféru. Pustili jsme si kolečky, poslechli si básně a povídky a nakonec jsme si vyprávěli i svoje vánoční zážitky.

Přitom jsme si ještě stihli prohlédnout **bohatou nabídku knih k zapůjčení**.

Na závěr jsme si popřáli hodně zdraví do nového roku a totéž přejeme také vám všem.

Pokud budete mít chuť se v současné uspěchané době na chvíli zastavit, pobavit se a popovídat si, přijďte mezi nás. Velice rádi každého přivítáme. **Scházíme se vždy první čtvrtek v měsíci v zasedací místnosti úřadu.**

Program našich schůzek je takový, jaký si ho uděláme: něco z historie, něco ze současnosti a něco i o budoucnosti, a to nejen Chroustovic a lidí v nich.

Členové zájmového sdružení Chrupa

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ V LISTOPADU 2019

Úřad Městysse Chroustovice přivítal dne 30. listopadu 2019 **čtyři** nové občánky.

Tři dívenky jsou z **Chroustovic** a jedna z **Holešovic**.

Holčičkám bychom chtěli popřát pevné zdraví, ať prospívají k radosti svých rodičů.

Také jim přejeme, aby v naší obci strávily radostné, klidné a spokojené dětství a ať zde najdou mnoho dobrých kamarádů.

Sofie Hájková
Holešovice

Rozárie Balousová
Chroustovice

Natálie Krejbichová
Chroustovice

Elena Sofie Dušánková
Chroustovice

Péče o vlastní zdraví

V úterý 5. listopadu 2019 si žáci 6. - 9. ročníku vyslechli **přednášku** o tom, jak málo stačí k poškození vlastního zdraví.

Dva účastníci projektu VZP se nám svěřili se svým životním příběhem a v odborné diskusi nám všem připomněli, jak je důležité o svůj zdravotní stav pečovat a chovat se zodpovědně.

Uspávání medvídků ve 2. třídě

V rámci projektu „Uspávání medvídků“ se v týdnu od 4. do 8. listopadu v předmětu **člověk a jeho svět** žáci dozvěděli o zimním spánku a zvířatech, co u nás přežívají, či odlétají do teplých krajín.

V hodinách českého jazyka jsme četli knížky a články, v nichž jsme se dozvěděli **o medvědech a jejich způsobu života**

V oblasti slohu žáci tvořili jednoduché **popisy plyšových medvídků**, které si přinesli do školy.

Ve výtvarné výchově **vyráběli medvídky** z barevných papírů a v závěru týdne tyto medvídky připravili **na zimní spánek** a krásnou ukolébavkou uspalí.

Akce se vydařila a žáci spokojeně odcházeli na víkend.

Cesta za pokladem

V úterý 12. listopadu 2019 se žáci **9. ročníku** zúčastnili **vědomostní a dovednostní soutěže** Cesta za pokladem, kterou pro týmy z jednotlivých ZŠ pořádala **Obchodní akademie Chrudim**.

Jeden z našich týmů zvítězil a odnesl si hodnotné ceny!

Exkurze do Vysokého Mýta

Ve středu 20. listopadu 2019, resp. ve čtvrtek 21. 11., navštívili žáci 6. až 9. ročníku **interaktivní výstavu** ve Vysokém Mýtě „**Než přišla svoboda**“ a „**Vysoké Mýto za normalizace 1968 - 1990**“.

Žáci si mohli přiblížit dobu a činnosti, které jsou pro ně z dnešního pohledu spíše úsměvné.

Hroší hry

V úterý 3. prosince 2019 vyrazil tým složený z **tří žáků devátého ročníku** a pana učitele do DDS Chrudim na tradiční Hroší hry.

V úterý je čekalo **7 disciplín v bazénu**, ve středu pak **bowling a 5 disciplín na ledě**, ve kterých byli nejlepší.

V konkurenci 15 týmů z celé ČR vybojoval náš tým krásné celkové **2. místo**.

Mikulášská nadílka

Ve čtvrtek 5. prosince 2019 navštívily všechny třídy i mateřskou školu bytosti, které některým dětem nadělily sladkosti a mnohým žákům připomínaly jejich hříchy.

Adventní rozjímání

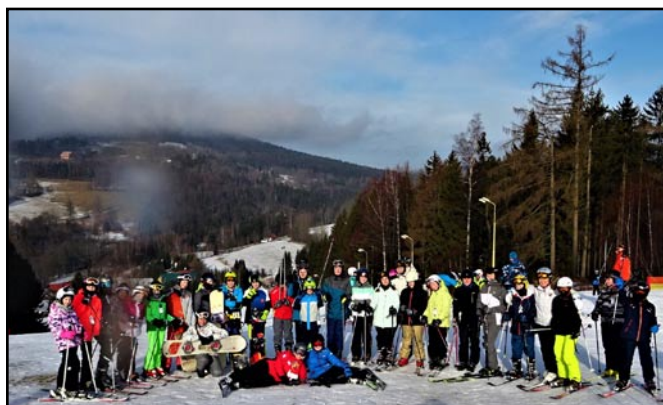
Ve čtvrtek 12. prosince 2019 se v naší škole tančilo a panovala adventní nálada.

V rámci celoškolního projektu jsme pro rodiče i širokou veřejnost připravili nejen **prodejní stánky s vánočními výrobky** a sladkostmi, dílničky či kavárničku, ale i vystoupení ve stylu **StarDance** se vzpomínkou na mistra Karla Gotta.

Ozdravný pobyt

Od neděle 12. ledna 2020 pobývala většina žáků 7. a 9. ročníku a čtyři osmáci v Orlických horách. Do pátku zde zdokonalovali svoje lyžařské dovednosti a v **okolí Deštného** provozovali i další vzdělávací aktivity.

Prevence rizikového chování

Ve středu 22. ledna 2020 si žáci 2. stupně vyslechli **přednášku** okresního metodika prevence o rizikovém chování. Žáci 6. a 7. ročníku rozebírali téma kouření a jejich starší spolužáci diskutovali o problematice spojené s HIV a onemocněním AIDS.

Matematická olympiáda

Nejlepší matematici z 5. a 9. ročníku se ve středu 29. ledna 2020 zúčastnili okresního kola MO v **Chrudimi**. Všichni naši žáci se umístili okolo desátého místa, nejlepšího umístění dosáhl páták **Petr**, který obsadil krásné **sedmé místo**.

Plavání

Ve čtvrtek 30. ledna 2020 skončilo 1. pololetí a žákům 3. a 4. ročníku i **plavecký výcvik**. Někteří žáci si tak nesli domů kromě vysvědčení pololetního i to mokré.

PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR V CHROUSTOVICÍCH

Tradiční příměstský tábor pro žáky od 7 let

pořádaný

Komunitní školou Chroustovice startuje

od 1. července do 10. července 2020

Tábor bude probíhat v prostorách školy.

Komunitní škola zajišťuje:

Oběd, pitný režim.

Program bude tradičně tematicky zaměřen dle věkového složení přihlášených žáků.

Samozřejmostí je **pobyt venku**,

výtvarné činnosti,

sportovní hry,

výlety do okolí.

Cena pobytu:

1.týden 360,- Kč pro žáky ZŠ

420,- Kč pro ostatní

2.týden 480,- Kč pro žáky ZŠ

560,- Kč pro ostatní

Celý pobyt 840,- Kč pro žáky ZŠ

980,- Kč pro ostatní

Doba pobytu po – pá: od 7 do 15 hodin

SBÍRKA POUŽITÉHO OŠACENÍ

Více na www.diakoniebroumov.org, www.facebook.com/broumovdiakonie

Seznam věcí, které můžete dát do sbírky

- Veškeré letní a zimní oblečení (dámské, pánské, dětské)
- Lůžkoviny, prostěradla, ručníky, utěrky, záclony
- Látky (minim. 1 m², prosíme, nedávejte zbytky látek)
- Domácí potřeby – nádobí (bílé i černé, skleničky (zabalené v krabici)
- Vatované a péřové příkrývky, polštáře a deky, peří
- Obuv – nepoškozená a v párech (svázaných gumičkou)
- Kabelky, batohy, drobné předměty z domácnosti
- Hračky – nepoškozené a kompletní, také plyšové
- Menší elektrospotřebiče - mohou být i nefunkční
- Knihy, časopisy

Věci, které vzít nemůžeme:

- Ledničky, televize, počítače, matrace, koberce – z ekologických důvodů
- Nábytek
- Znečištěný a vlhký textil

Sbírka se uskuteční **23. dubna 2020 od 15 - 18 hodin** v **Základní škole Chroustovice**.

ZPRÁVY OD TĚCH NEJMENŠÍCH

I pro letošní školní rok máme ve školce přichystaný bohatý program plný zážitků a překvapení, na které se všichni moc těšíme. Poté, co jsme se rozloučili s podzimem a přivítali zimu, vydali jsme se na výlet do nedaleké Luže na **hrad Košumberk**, kde jsme si připomněli zvyky a tradice o Vánocích, podívali se po celém hradu a nakrmili místní zvířátka.

Protože se **Vánoce** blížily a my se na ně moc těšili, pilně jsme **nacvičovali na rozsvícení vánočního stromku**. Naším příběhem o hvězdě Betlémské jsme všem připomněli, proč a díky komu vlastně Vánoce slavíme a společně s Vámi, občany Chroustovic, jsme mohli zahájit adventní čas.

Nic není zadarmo. Kdo chce dárky od Ježíška, musí být celý rok hodný. Proto nás přišli zkontrolovat z pekla čerti, kteří s sebou měli našťěstí **Mikuláše** a anděla. Nikoho si neodnesli, a dokonce nám Mikuláš přinesl i sladkou nadílku.

Teď jsme se mohli už jen těšit na **dárky od Ježíška**, který navštěvuje i naši školku. Dočkali jsme se a i nám nadělil do školky plno nových her, pomůcek a hraček, za které moc děkujeme.

Sněhu jsme se bohužel zatím nedočkali. Úsměv na tvářích však neztrácíme a **zimní olympiádu** zvládneme i bez sněhové nadílky. Všichni jsme si zaspotovali a za své výkony dostali krásné medaile.

V měsíci **únoru** jsme začali jezdit do Hlinska na **lyžařský kurz**, kde z nás udělají profíky, a po 5 lekcích, které absolvujeme, budeme beze strachu sjíždět i velké kopce.

26. února jsme do školky přišli všichni v **různých maskách**. Nechyběli spidermani, čarodějnice, princezny, víly, různé pohádkové postavy ani převleky zvířátek. Společně jsme si zatancovali, zasoutěžili a přichystali si hostinu plnou zdravých i nezdravých dobrot.

Za pár dní se budeme opět loučit, a to se zimou, a budeme moci přivítat jaro, na které se všichni těšíme. Ale to zase příště ☺...

*Přejeme hezké poslední zimní dny
Kolektiv mateřské školy*

A JEŠTĚ OHLÉDNUTÍ ZA ADVENTNÍM ČASEM

Pan Marcel Zmožek zpřijemnil večer našim seniorům 29. listopadu 2019.

Rozsvícení vánočního stromu 1. 12. 2019. Program připravila mateřská škola.

13. prosince 2019 vystoupila v kostele v Chroustovicích známá zpěvačka a herečka **Yveta Blanarovičová**.

ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU V MĚSTCI A MIKULÁŠSKÁ BESÍDKA

V sobotu 30. 11. 2019 se v Městci konalo tradiční **rozsvícení vánočního stromu**. V 17 hodin se rozzářil náš vánoční strom a u něj děti zazpívaly koledy a přednesly básničky pod vedením sl. Petry Štěpánkové. Poté jsme se všichni zahřáli u teplého občerstvení, ochutnali vánoční cukroví a děti se zabavily u vánočních dílniček. Všichni jsme se tímto setkáním vánočně naladili do adventu...

Dalším hezkým setkáním byla **Mikulášská besídka** v Městci, která proběhla v sobotu 7. 12. 2019. Navštívil nás Mikuláš, čert a anděl a i přes malé obavy u některých dětí, všechny děti přednesly básničku a Mikuláš je za to podaroval balíčkem sladkostí. Po návštěvě Mikuláše si děti zatancovaly na mikulášské **diskotéce**.

Obě adventní akce se vydařily. Děkujeme všem, kteří se podíleli na jejich uspořádání.

Š.M.

DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA

V minulém Chroustovickém zpravodaji jsou v závěru článku o historii Holešovic uvedeny zločiny, násilí, krádeže a způsoby zbídačování Čechů v Protektorátu Čechy a Morava a uskutečněná trestná opatření Němců, která měla vytvořit i podmínky pro realizaci konečného řešení s Čechy. Po předpokládaném Hitlerově vítězství v Evropě měli být Češi ihned vysídleni ze svého území a následně jako méněcenná rasa vyhubeni. Hitlerovy plány o nadvládě árijské rasy, především Němců, zpočátku nacistům vycházely, a to až do doby, kdy 22. června 1941 zaútočili na SSSR. Podle představ a plánu Adolfa Hitlera měli Němci do konce toho roku dobýt a obsadit Moskvu a Leninhrad a touto porážkou Rudé armády zničit SSSR a válku vítězně ukončit.

Státy západní Evropy

Předtím v roce 1940 vůdce napadl státy v západní části Evropy vojsky **paktu Osy** (Německa a Itálie). Na válečných frontách v prostoru Dánska a Norska byl útok proveden 9. dubna 1940. **Dánsko** dobojovalo a vzdalo se hitlerovské armádě hned první den útoku. **Norsko** dokázalo odolávat německé armádě dva měsíce a pak před nacistickými vojsky též kapitulovalo. Mezitím se Velké Británii podařilo zaminovat všechny námořní přístavy Norska a znemožnit, anebo alespoň zkomplikovat Švédsku trvalé, časově neomezené dodávky železné rudy pro potřeby zbrojovek Hitlerovy III. říše.

Na státy **Belgie, Lucemburska, Holandska a Francie** se vojska Osy bez vyhlášení války vrhla 10. května 1940. Dne 28. května 1940 belgický rozhlas světu oznámil, že belgická armáda po osmnácti dnech těžkých bojů složila zbraně. Po vpádu Wehrmachtu do Lucemburska německé úřady prohlásily Lucemburčany za německé občany a 13 000 jich povolaly do německé armády. Po útoku nacistických vojsk na Holandsko a těžkém bombardování Rotterdamu Holandsko 14. 5. 1940 kapitulovalo – o 3 dny později se vzdalo město Brusel v Belgii. 10. června 1940 vstoupila do války po bok Německa **fašistická Itálie**. Paříž byla obsazena po obrovském vítězství Osy německými a italskými vojsky 14. 6. 1940.

Uprchlíci opouštějí Paříž v roce 1940 před postupujícími Němci

O dva dny později přestala Třetí republika (Francie) existovat. Toho dne 569 ze 649 poslanců odhlasovalo maršálu Henriemu Pétainovi (1856 – 1951) mimořádné pravomoci, aby zachránil zemi před jistou porážkou. Den nato Pétain ve funkci předsedy vlády oznámil úmysl nově vytvořené vlády vyjednat s německými okupanty **příměří**. Bylo podepsáno v Compiègne 22. června 1940 ve stejném železničním vagonu, v němž muselo Německo podepsat pro něho potupné příměří 11. 11. 1918 ukončující I. světovou válku. Roku 1940 byla Francie rozdělena na dvě zóny. Německo okupovalo asi 60 % země, 40 % území na jihu nebylo vojsky Osy obsazeno a bylo označeno jako vichystická Francie, kolaborující s Německem. Od napadení Francie do její kapitulace zasáhlo do bojů **133 československých stíhačů**, z nichž osmnáct padlo. Připsali si celkem 129 sestřelů. **Ltci Alois Vašátka a František Peřina** se tehdy zařadili do první desítky nejuspěšnějších stíhačů Armée de l'Air.

Za kolaboraci s Němci bylo ve Francii po konci II. světové války před soud postaveno asi 120 tisíc vyšších úředníků a funkcionářů vichystického režimu. Z nich bylo **1500 odsouzeno k trestu smrti včetně maršála Pétaina**, jemuž byl rozsudek prozatímním prezidentem generálem Charlesem de Gaullem (1890 – 1970) zmírněn na doživotní žalář. V roce 1958 byl **de Gaulle zvolen** prezidentem páté francouzské republiky a stal se tak **18. prezidentem Francie**.

Boje ve Velké Británii

Při obraně Francie, Belgie, Neederlandu a Luxemburgu (Benelux) a Norska bylo ztraceno 1025 letounů RAF, byly zničeny francouzské a britské armády, i když část britských expedičních sil se podařilo evakuovat za velkého nasazení malých rybářských lodiček, 25 torpédoborců, několika parníků a remorkérů z přístavu Dunquerk přes kanál La Manche domů do Anglie. **Akce na záchranu britských vojenských sborů**, čítajících téměř 400 tisíc mužů, byla spuštěna 27. května a ukončena 4. června 1940. V bojích nad Dunquerkem **ztratila RAF tři sta zkušených pilotů**. Od začátku června do počátku srpna se počet bojeschopných letadel RAF zvýšil z 300 letadel na 600 bojeschopných strojů, přičemž Luftwaffe mohla v tom samém čase nasadit téměř tisícovku k boji připravených letadel.

Letecká bitva o Anglii byla zahájena **10. července 1940** útokem německé Luftwaffe. Smyslem této vzdušné bitvy pro nacistický vojenský štáb bylo zničit, nebo výrazně oslabit **Royal Air Force (RAF)** a získat tak vzdušnou převahu nad kanálem La Manche. Podle Hitlerova plánu měl na tuto situaci navázat **plán invaze do Anglie**. Uvedená operace s krycím názvem **Seelöwe** (česky „Lvoun“) měla být zahájena v polovině srpna téhož roku. Z důvodu nezdolatelného odporu leteckých sil RAF a jejich úspěchů při střetech s letouny Luftwaffe, z úspěšného nasazení a trvalého využívání včas vybudovaného radarového řetězce na anglickém pobřeží (akční rádius radarů pro zachycení letadel byl 200 km), dále vlivem dešifrovaných depeší, odeslaných po zakódování německým systémem **ENIGMA** (zcela tajně ukořistěného z německé ponorky) a nezískání převahy a nadvlády nad kanálem La Manche musel Hitler termín invaze nejprve posunout asi o dva měsíce a nakonec se svých válečných plánů **invaze do Velké Británie vzdát**.

Pro invazi bylo připraveno 250 tisíc vojáků Wehrmachtu a 650 tanků (**britská** armáda v té době disponovala pouze dvěma sty tanky) a vrchním velitelem operace Seelöwe byl jmenován generál polní maršál von Rundstedt. **Konec bitvy o Anglii nastal 31. října 1940**. Dle různých zdrojů se bitvy o Británii účastnilo **93 československých pilotů**. Kromě britských pilotů se v bojích o Anglii proti útočící Luftwaffe účastnili též piloti z mnoha zemí světa. Nejpočetnější skupinu zahraničních pilotů tvořili **Poláci**, druhou nejpočetnější skupinou se stali **Novozélandčané** se 130 piloty, na třetím místě byli **Kanaďané** se 112 piloty. Velmi významnou složku tvořili českoslovenští

piloti, jejichž skupina byla v počtu pilotů 93 na čtvrtém místě. Společně s Poláky patřili k elitním pilotům. Mezi **deset nejúspěšnějších československých stíhačů** se zařadili **Karel Kuttelwascher** (20 sestřelů), **Josef František** (17 sestřelů), **Alois Vašátko** (15 sestřelů), **František Peřina** (12 sestřelů), **Otto Smik** (11 sestřelů), **Josef Stehlík** (10 sestřelů), **Miroslav J. Mansfeld** (10 sestřelů), **Leopold Šrom** (8 sestřelů), **Václav Cukr** (8 sestřelů), **Otmar Kučera** (7 sestřelů). Funkci „squadron leadera“ zastával **František Faitl** – v dubnu 1942 se jako první Čechoslovák stal **velitelem britské perutě**. Činnost příslušníků stíhacího československého letectva v jednotkách britského královského letectva Royal Air Force během druhé světové války hrála velmi důležitou roli v boji proti německému nacismu. Celkem čs. perutěmi RAF prošlo přibližně 2500 mužů. **Bez Čechů a Poláků by RAF bitvu o Británii nevyhrála.** Připomeňme si, jak nás Britové a Francouzi v Mnichově 29. září 1938 předhodili Adolfu Hitlerovi jako výbornou pochoutku dravým šelmám. Následkem této podlé zraedy bylo zavražděno 360 tisíc Čechoslováků! Trvalo to téměř čtyři roky, než v srpnu roku 1942 odvolala Velká Británie svůj podpis pod mnichovskou dohodou a v září ji prohlásila za neplatnou i francouzská exilová vláda.

Všem pilotům, kteří bojovali v RAF, se dostalo významné pocty, když **Winston Churchill** pronesl svá legendární slova: „**Ještě nikdy v dějinách lidských bojů nevděčilo tak velké množství lidí za tak mnoho jen malé hrstce jedinců!**“

V roce 1940 nacistické **Německo ovládalo celou západní Evropu**. Odolávala jen Velká Británie, která byla stále ve válce s Německem a odmítala jakoukoliv snahu Němců o vyjednávání.

Další boje a tažení na východ

V této době byly armády v neustálém střehu a pohybu, jejich generální štáby připravovaly strategii dalších bojů a agresivně přetvářely hranice států. V červnu 1940 SSSR anektoval **Lotyšsko a Besarabii**. V červenci 1940 **britský** letadlový svaz napadl **francouzské** loďstvo kotvící v Mers – el Kebiru u Oránu v Alžíru a způsobil mu těžké ztráty. Zemřelo přes 1000 námořníků. V srpnu 1940 Konstantin von **Neurath** a Karl Hermann **Frank** předložili Adolfu Hitlerovi návrhy na způsoby **likvidace českého národa**. V říjnu 1940 zaútočily **italské** armády na **Řecko**. V dubnu 1941 kapitulovala **Jugoslávie a Řecko**.

Od počátku III. říše a po **anexi Rakouska v roce 1938** mělo **nacistické Německo velkou řadu přátel a spojenců**. Byly to státy Španělsko, Švédsko, Rumunsko, Itálie, Polsko, Litva, Lotyšsko, Estonsko, Slovensko, Ustašovské Chorvatsko, Maďarsko, Finsko a další.

Německá vojska překročila polské hranice 1. září 1939. Doprovázeli je Slováci. Tohoto útoku, kterým byla zahájena II. světová válka, se zúčastnila speciálně vytvořená slovenská polní armáda pojmenovaná **Bernolák**. Rovněž k útoku Wehrmachtu na SSSR se 22. června 1941 k Wehrmachtu připojili Slováci. **Prezidentem Slovenska** byl tehdy kněz **Josef Tiso**. Slováci po boku nacistické armády bojovali s cílem rozdrtit Rudou armádu, vymazat ze zemského povrchu SSSR a Slovany vyhubit. Se stejným posláním se v červnu 1941 k Wehrmachtu připojilo **Maďarsko**, v červenci se k útoku na SSSR přidalo **Rumunsko** a v srpnu 1941 **Itálie**. Nacistická armáda byla v té době posílena i o 1 200 000 **polských dobrovolníků**.

Počátkem roku 1942 se v uralském městě **Buzuluku** začala formovat jednotka, která byla základem nové československé armády. Většina z prvních 900 vojáků, kteří se do útvaru přihlásili, byli českoslovenští Židé. V polovině července roku 1942 již byl **1. československý samostatný polní prapor** zformován. Po žádosti podplukovníka **Ludvíka Svobody** o nasazení útvaru na frontu Stalin žádosti vyhověl a přikázal tuto jednotku o síle 979 mužů a 38 žen vyzbrojit. V lednu 1943 se tento prapor v počtu 974 mužů a žen přemístil na frontu do prostoru Charkova. Při válečných střetech prapor ztratil 304

vojáků. Po bitvě u Sokolova a přemístění praporu do Novochoperska v květnu 1943 byla jednotka doplněna o nové příslušníky a tak vznikla **1. československá samostatná brigáda**, která měla 3 517 vojáků. Začátkem října 1943 byli čs. vojáci nasazeni do **bitvy o Kyjev**, kde vedli hlavní útok, a v listopadu 1943 dosáhli nad nacisty drtivého vítězství. Tři velitelé – **Antonín Sochor, Richard Tesařík a Josef Buršík** – obdrželi titul Hrdiny Sovětského svazu a brigáda byla vyznamenána Suvorovovým řádem 2. stupně. V létě 1944 byla československá brigáda doplněna o dobrovolníky z Volyně a Podkarpatské Rusi a o československé občany, propuštěné ze sovětských gulagů. Tak vznikl **1. československý armádní sbor** v SSSR s počtem asi 16 000 vojáků. Jejím **velitelem byl generál Ludvík Svoboda**. **1. slovenská pěší divize**, která bojovala proti SSSR, přešla v říjnu 1943 k Rudé armádě.

Boje o osvobození Československa

Dne 29. srpna 1944 vypuklo na **Slovensku národní povstání**. Československá vláda rozhodla povstání podpořit, a proto 17. září 1944 na Slovensku přistál **1. čs. samostatný stíhací letecký pluk**, jehož velitelem byl **František Fajtl**.

Od 26. září 1944 byla připravována **Karpatsko-dukelská operace**, při níž měl československý armádní sbor rychle proniknout na Slovensko. Těžké boje s oboustranně vysokými ztrátami trvaly až do **6. října 1944**, kdy čs. vojáci **vítězně vstoupili na území Československa**. Počet příslušníků čs. armádního sboru klesl po bitvě na Dukle ze 16 000 na přibližně 9 700 vojáků.

Další krvavé boje tohoto čs. vojenského uskupení s Wehrmachtem a maďarskými jednotkami nastaly 30. ledna 1945 při útoku na město Liptovský Mikuláš a trvaly dva měsíce, než byli nacisti poraženi. V polovině února 1945 došlo k převelení čs. tankové brigády pro potřeby **Ostravsko-opavské operace**. Dne 22. dubna 1945 osvobodila 60. armáda **Opavu**. **První tank T 35 čs. armádního sboru v Ostravě zaujal svou bojovou pozici na pravém břehu Ostravice** v blízkosti dnešního Sýkorova mostu za svítání 30. dubna 1945. V odpoledních hodinách zaútočily tanky 1. čs. tankové brigády do týlu Němců a rychlým postupem pronikly téhož dne do středu **Ostravy**. V tomto ostravsko-opavském prostoru bojovali od 10. března do 5. května 1945 společně s Rudou armádou a 1. čs. smíšenou leteckou divizí. Naši vojáci a sovětská vojska 38. armády začali ostravský kraj osvobozovat a německá vojska odtud vytlačovat s vědomím, způsobem a takovým rozhodnutím, že Ostrava je velké průmyslové centrum s velkým významem pro poválečnou obnovu Československa a že je tedy bezpodmínečně šetřit lidské životy Ostraváků i jejich výrobní kapacity.

Bohužel naši **spojenci na západě těmito ohledy nedisponovali** a v roce 1944 i 1945 **vybombardovali** některé části městské civilní bytové zástavby a nejvýznamnější průmyslová centra Prahy, Plzně, Pardubic, Hodonína, Chomutova, Mostu a dalších. 3. května 1945 byl osvobozen Těšín, Karviná, Třinec a Místek. Vojska pokračovala směrem na střední a severozápadní Moravu a Slezsko.

V tomto období byly vydány první rozkazy k **Pražské operaci**. Byla vytvořena **armádní úderná skupina**, jejíž součástí byly i **československé tanky**. Ta pak postupovala z prostoru Libavá směrem na Moravskou Třebovou, Svitavy, Čáslav, Kutnou Horu a dosáhla svého cíle a úkolu, když město Prahu dne 10. května 1945 osvobodila.

Zde je to pravé místo, kde je třeba připomenout jméno univerzitního profesora **PhDr. Alberta Pražáka**, narozeného v **Chroustovicích** 11. června 1880, a jeho nepopíratelné zásluhy o zachování existence hlavního města Československé republiky – Prahy, neboť Adolf Hitler nařídil Schörnerovým armádám udržet se v tomto prostoru co nejdéle a pak Prahu smést z povrchu zemského. V květnu roku 1945, při revolučním povstání Prahy, se prof. Albert Pražák stal **předsedou České národní rady** a vedl naši delegaci při jednání s představiteli cca jednoho milionu po zuby ozbrojených německých vojsk, nacházejících se v bezprostřední blízkosti prostoru velké Prahy.

Proti této těžké drtivé síle Wehrmachtu pražští povstalci disponovali pouze puškami, lehkými kulomety granáty a pancéřovými pěstmi. Díky moudrosti, vlastenectví a odvaze prof. Pražáka byla výsledkem jednání **bezpodmínečná kapitulace**, podepsaná za německou stranu generálem dělostřelectva R. Toussaintem **8. května 1945** s tím, že všechny operace budou zastaveny 9. května 1945 v 00 hod. 01 min. a poté se německé jednotky stáhnou z města a jeho okolí a v plné zbroji, bez překážek z naší strany, přejdou **do zajetí k Američanům**. Za ČNR tuto německou kapitulaci stvrdil prof. Albert Pražák. Nedodrželi ji však příslušníci jednotek Waffen SS. Dál Pražany vyvražďovali a bestiálním způsobem je připravovali o život. **Pražské povstání** ukázalo, že v českém národě existuje značný počet lidí, kteří jsou schopni postavit se nesmířitelně zvůli a násilí a jsou ochotni se ve jménu svobody obětovat a povstat proti nepříteli.

V bojích zahynulo 2 800 Čechů, přes 300 Vlasovců a asi 1 000 Němců. V bojích v Praze a jejím okolí zahynulo 692 vojáků Rudé armády, z toho 30 v centru města. Po opuštění Prahy německými vojsky, respektujícími po nabytí účinnosti jimi podepsanou bezpodmínečnou kapitulaci, se Praha musela vzpamatovat ze svých ran, které utrpěla, musely být uhašeny požáry, strženy budovy hrozící zřícením, rozebrány barikády, kterých Pražané stačili postavit z 5. na 6. května víc jak 2000.

Je také nutné zmínit se o nečekané pomoci **Vlasovců**. Do Prahy vstoupili v noci 6. května a zúčastnili se další den tvrdého boje s dřívějším spojencem Němci. Svým zásahem proti nacistickým jednotkám Wehrmachtu přispěli k obraně Prahy. Po neúspěšném jednání ČNR s Vlasovci **generál Vlasov** se svým vojskem v noci ze 7. na 8. května **Prahu opustil**. Ve vztahu k SSSR a Rudé armádě byli Vlasovci vlastizrádci, a pokud se dostali do jejich moci, byli odsouzeni k trestu smrti a na místě popravení.

(Prof. PhDr. Albert Pražák zemřel 19. září 1956 v Praze).

Myslím, že je nezbytné si připomenout, že ani **Holešováci**, jako jiní lidé naší země, **se nikdy nesmířili s německou okupací naší vlasti**, udrželi si vzájemnou soudržnost, důvěru a přátelství a víru ve spravedlnost. A nezradili. **Nikdo z nich nespolupracoval s Němci**, nikdo z nich se nestal udavačem anebo členem odporové organizace Vlajky. Stejně tak jako drtivá většina ostatních lidí naší země žili v naději konce útlatku Němců, nacistické zvůle a ponižování našeho národa jako méněcenné rasy podlidí. Naději vítězného konce této vyhlazovací války nám dodávaly nejen předávané zprávy „šuškanď“ o postupu východní fronty na západ k Berlínu, dosažená vítězství našich spojenců v Africe a v Itálii, ale i úspěšná a zesilující **přelety spojeneckých bombardovacích svazů** a stíhacího letectva, které startovaly z desítek letišť v Itálii. Jejich kondenzační stopy spáleného paliva zanechané vysoko na obloze naznačovaly, že připravovaná nadvláda Němců nad světem se hroutí. Hitlerem slibované „tajné zbraně“ V1 a V2 (A4) měly zvrátit tehdejší katastrofickou situaci pro německou válečnou mašinerii. Po dokončení vývoje jednostupňové rakety V2 měla svými parametry umožnit bombardování New Yorku již jako výcestupňová mezikontinentální raketa A4. (*Jejím tvůrcem byl Němec Werner von Braun, pozdější autor raketového komplexu Apollo 12 s raketou Saturn 111 m dlouhou, který dostal Američany Neila Armstronga a Buzze Aldrina dne 19. a 20. července 1969 na Měsíc a pak zpět na Zemi*). Po úspěšném zprovoznění rakety A4 slibovaly zajistit světové vítězství Hitlera a splnit cíle dle jeho knihy Mein Kampf. Byly ale zkonstruovány a nasazeny pozdě. Před koncem války je Němci použili proti Londýnu a Antverpám. Celkem bylo vyrobeno víc jak 6000 raket V2. Podobně usilovný výzkum německých vědců v oblasti štěpení atomů a konstrukce atomové bomby časově nevyšel, ale nebezpečí zničení lidstva a všeho živého na Zemi tím bylo jen na čas odloženo.

Holešováci prožívali poslední dny války v napětí a se strachem. Nikdo nemohl vyloučit případný útok jednotek rozpadajících se nacistických vojenských uskupení, prchajících před Rudou armádou na západ k armádě USA po **blízké státní silnici**, mající dnes číslo 17. Již dříve byla obcím nařízena povinnost zajistit každou noc dvoučlenné hlídky ke sledování noční oblohy a ohlášení možného vzplanutí objektů, chalup, obilí, elektrických rozvodů a jejich sítí. Noční protiletectkou hlídkou, která nastoupila do služby večer 6. května 1945, však čekal hororový zážitek. **V prostoru jihovýchodních holešovických zahrad**, na svahu pravého břehu řeky Ploučnice, zvedajícího se od „Kouta“, objevili, zajali a **odzbrojili dva SSmany** z oddílů Totenkopf. Povolané posily je pak předaly Rudoarmějcům.

Údaje o Spojencích

Je třeba ještě doplnit několik informací ze spojeneckých front, které se přičinily o rozdrčení nacistických vojsk a III. říše vůbec. Spojenecká invaze armád Velké Británie a USA na Sicílii z 9. na 10. července 1943 byla začátkem vstupu Spojenců do Evropy. Při vylovení a výsadbku spojeneckých armád na Sicílii dosáhl počet vojáků z Velké Británie 250 000 a z USA 228 000, dohromady celkem 478 000 vojáků. Proti nim stálo pod italským velením 230 000 italských vojáků a 28 000 německých, později doplněných na 60 000 vojáků. Odpor kladly pouze 2 německé divize, **obyvatelé Sicílie vítali Spojence** s radostí. K vítězným bojům Spojenců na Sicílii

přispěly stále obnovované nedocenitelné informace o rozmístění a počtech protivníkových vojsk (italských a německých), o jejich zásobovacích skladech, o stavu komunikací, mostů, mapy zachycující reálnou skutečnost, které dostávali od sicilské Mafie. Ta spolupracovala se spojenci jen proto, že měla detailní informace, o připravovaném masovém lidovém povstání po vylodění Spojenců na ostrov, ve kterém měla být Mafie zcela zničena, a to s vědomím a podporou Benita Mussoliniho! 17. srpna 1943 dorazily americké jednotky po urputných bojích, probíhajících kolem sopky Etny, do Mesiny. Sicílie byla tedy dobyta po 38 dnech bojů a spojenecká vojska pokračovala v útoku na kontinentální Itálii. Italská vláda zahájila vyjednávání se Spojenci, které vyústilo v podepsání kapitulace 3. září 1943.

V týž den 3. a 9. září 1943 se **Britové a Američané vylodili** u Salerna nedaleko Neapole a byli tam přijati místními Italy s nadšením. Počáteční drtivé úspěchy spojenců byly usnadněny váhavostí Italů, kteří postrádali bojové nadšení a hodlali od Německa zběhnout. Mezitím proběhl v Římě převrat, v jehož důsledku byl **Benito Mussolini** 24.7.1943 ze svého vůdcovského postu **svržen**, zbaven moci a na příkaz italského krále Viktora Emanuela III. Savojského zatčen a přemístěn do horského hotelu, vybudovaného na vrcholu horského štítu v Gran Sassu. Na začátku září byl však osvobozen německým komandem, které vedl SS Standartenführer Waffen SS **Skorzeny** a německým lehkým průzkumným letadlem typu Fi 156 Storch (Čáp) přemístěn do Vídně a další den do Hitlerova hlavního stanu v Německu. Svými dalšími reformními snahami na italském území ovládaném německou diktaturou se **Mussolini** pokusil získat zpět svou popularitu. Konkrétně mu to měl zajistit program socializace a ustavení nové republikánské fašistické armády a ustavení nové italské republiky. To se mu však nepodařilo. Proto se přidal k prchajícím německým vojskům s cílem dostat se do Švýcarska. Byl však odhalen a posléze italským Národním osvobozovací výborem odsouzen i se svou milenkou k trestu smrti. Oba byli zastřeleni 28. dubna 1945 a den na to pověšeni hlavou dolů na konstrukci jedné benzinové pumpy v Miláně.

Po vylodění spojenců na Apeninský poloostrov u Salerna postupovala jejich vojska na sever a vytlačila silně se bránící německé síly na počátku zimy 1943 až ke Gustavově linii, nacházející se jižně od Říma. V téže době začala dlouhá a těžká bitva o Monte Casino, kde se vyznamenali hlavně Poláci. Do Říma vstoupila spojenecká armáda 4. června 1944. Při dalším postupu na sever Itálie byl ale německý odpor tak velký, že se ho Spojencům překonat do zimy 1944 nepodařilo.

Den D a vylodění se 1. americké pěší divize na pláži Omaha v bitvě o Normandii. Autor snímku Robert F. Sargent ho příznačně nazval „Do spárů smrti“.

Druhá fronta a cesta k vítězství

Otevření druhé fronty v západní Evropě, v okupované Francii, Spojenci uskutečnili 6. června 1944 pod krycím jménem **Operace Overlord**.

Nad oblastí Normandie začaly vzdušné výsadky americké a britské armády seskakovat z transportních letadel již 5. června večer. Výsadkové sbory Spojenců zahrnovaly celkem 13 000 výsadkářů, i když některá místa jejich dopadů neodpovídala stanovaným záměrům, většina plánovaných cílů v navázání spojení a účinné spolupráci s francouzskými partyzánskými povstalci byla splněna. (Některé výsadky byly uskutečněny na kluzácích). Bylo zamezeno, aby Němci mohli posílit místa vylodování svými vojsky, byla ovládnuta strategická místa komunikací (silnic i železničních tratí a nádraží, tunelů, vesnic atd.), **hnízd německého odporu byla zničena**. Pobřeží, kde se měla spojenecká vojska v počtu 200 000 amerických a britských vojáků vylodit, dostala následující krycí jména: Utah, Omaha, Gold, Juno a Sword. Tyto pláže byly do večera 6. června po krutých a krvavých bojích úspěšně dobyty. V této fázi bojů se na tom podílely i nedostatky pevnostního systému a především absolutní nepřítomnost Luftwaffe nad vylodovacími plážemi a kanálem La Manche. Na konci června bylo již v Normandii přes 875 000 spojeneckých vojáků.

Při vylodění v Normandii zahynulo 20 000 civilistů, víc než Spojenců. Spojenecké síly prolomily pevnostní linii – Hitlerův atlantický val a pokračovaly v osvobozovacích bojích dál z Normandie do Bretaně a k Loire. To se podařilo vojskům **generála Pattona** počátkem srpna. Vítězící Spojenci za silné součinnosti s francouzským hnutím odporu **osvobodili 25. srpna 1944 Paříž**. Po překročení Seiny pronikli Spojenci do Belgie. Do **Bruselu** Britové vstoupili v prvním zářijovém týdnu a osvobodili také **Antverpy**. Ústí Šeldy, stejně jako řadu dalších přístavů na břehu Lamanšského průlivu, drželi v rukou až do listopadu Němci. Mezi zmíněné přístavy patřil i **Dunkerque**, jehož obléhání výrazně ovlivnila i Československá samostatná obrněná brigáda. Další postup spojenců byl namířen k městu Arnheimu a okolním mostům přes Rýn, k prolomení Siegfriedovy linie a dále do Němci okupovaného **Holandska**. Realizace této operace měla uskutečnit mohutná výsadková operace nejen co se týká počtu výsadkářů, ale i techniky shozené na padácích, která neměla do té doby obdoby. Němcům se ale tuto operaci Spojenců podařilo zastavit, což mělo za následek zhroucení představ Spojenců o rychlém ukončení války. Naopak se Němci pokusili o protiofenzívu v oblasti Ardéského lesa, která měla donutit Spojence jednat s nimi o míru. Bitva byla zahájena 16. prosince 1944. Během operace bylo nasazeno přes 600 000 německých a 500 000 spojeneckých vojáků. Ztráty dosáhly přibližně 125 000 mužů na obou stranách. Vojenské operace skončily 25. ledna 1945 na pozicích zahájení této protiofenzívy. 24. března 1945 překročila spojenecká vojska **Rýn**, v dubnu při střetu vojsk v bitvě o Porúří zajala 300 000 německých vojáků. **25. dubna 1945 se američtí vojáci setkali s Rudou armádou v Torgau na Labi. Konec války nastal 8. května 1945, kdy vstoupila v platnost bezpodmínečná kapitulace německých ozbrojených sil.**

Němci prchají před Rudou armádou přes zničený most na Labi v r.1945

Ing. Zdeněk Skupien

Zástupce městyse na Valné hromadě Sokola Chroustovice

Jelikož se Městys Chroustovice stále ještě nevzdává myšlenky převzetí areálu na hřišti a jeho následného zvelebení v příjemné kulturní místo využívané hlavně v letních obdobích roku, navštívil jsem dne 29. 2. 2020 s pověřením Rady městyse Chroustovice Valnou hromadu místní organizace Sokola Chroustovice, kde jsem učinil nabídku finanční kompenzace za areál hřiště včetně přilehlých budov občerstvení a budujícího se sociálního zařízení. Vedení městyse má velký zájem o zachování kulturního života v Chroustovicích a jeho dalšího zlepšování, rozšiřování. Městys by měl zájem o zbudování letního parketu, zkvalitnění prostoru předzahrádky i samotné budovy občerstvení, které by pak nabízely kvalitní zázemí při pořádání různých kulturních akcí, ať už pálení čarodějnic, letního kina, případných zábav a jiných společenských akcí.

Toto místo si zaslouží větších investic jak do areálu samotného, tak do budov na něm stojících. Městys Chroustovice garantuje, že v následujícím období na své náklady dokončí probíhající výstavbu sociálního zařízení, do kterého již investoval ze svého rozpočtu formou dotace částku 200 000,- Kč, zbuduje zde letní parket a zpracuje plány na celkovou rekonstrukci a zvelebení areálu. Finanční prostředky se pokusí získat z vypisovaných dotací, fondů EU, případně je zajistí z rozpočtu obce. To vše pokud dojde k převodu areálu do majetku Městyse Chroustovice.

Jako finanční kompenzaci za převod areálu do správy majetku městyse byla místní organizaci Sokola nabídnuta částka 1 500 000,-Kč jako vázaná dotace určená na rekonstrukci budovy sokolovny v majetku Sokola Chroustovice.

Vedení městyse má zájem, aby místní sokolovna byla důležitým kulturním a společenským centrem využívaným hlavně v období plesů a jiných zde pořádaných akcí. Vedení městyse se nebrání dalším investicím z rozpočtu městyse do rekonstrukce vnitřních prostor, kuchyně, sálu či výčepu, čímž určitě dojde k zlepšení zázemí a případnému rozšíření služeb sokolovny.

Pevně věřím, že tato nabídka bude již akceptována a povede se místní kulturní život městyse zase o kousek pozvednout. Činnosti Sokolů si velice vážím a budu velice rád, pokud i nadále budou nositeli Tyršova odkazu, ale ruku na srdce, v dnešní době není v silách žádné takto malé organizace s minimálními finančními možnostmi kvalitně a s ohledem na budoucí náklady spojené s provozem nemovitostí vše zvládnout z vlastních zdrojů...

I proto vedení SK Chroustovice již schválilo převod svého majetku, tj. budovy kabin, tribuny a skladu do majetku Městyse Chroustovice, a to bezplatně.

Děkuji a věřím v racionální dohodu.

MB

Zprávy z SK Chroustovice

Po zimní přestávce oddíl kopané začal s přípravou a tréninkem před jarní částí sezóny. Cílem je pokusit se o navázání dobrých výkonů „A“ týmu a docílit lepších výkonů u „B“ týmu, který odehraje svá jarní utkání na hřišti v Městci. Kádr „A“ týmu se zatím ještě tvoří a určitě dojde k nějakým změnám ve složení, ať už vinou zranění či přesuny hráčů mezi kluby.

Naši nejmenší fotbalisté chodili v zimě pilovat svoje dovednosti do tělocvičny již pod vedením nového trenéra Aleše Mazánka, kterého ještě doplní další dva až tři asistenti tak, aby byla časová náročnost tréninku a zápasů rozdělena mezi více osob a zároveň byla dětem věnována větší individuální péče.

Děti se scházejí v docela dobrém počtu, tak doufáme, že jim elán vydrží i po přesunu na venkovní travnaté hřiště.

Všem hráčům a funkcionářům přejeme pevné zdraví a dobré výsledky v jarní části fotbalové sezóny.

MB

PROGRAM SK CHROUSTOVICE JARO 2020					
sobota	21.3.	15:00	A	Krouna – Chroustovice „A“	
sobota	28.3.	15:00	A	Chroustovice „A“ - Heřmanův Městec „B“	
neděle	29.3.	15:00	B	Chroustovice „B“ - Trhová Kamenice	hřiště Městec
sobota	4.4.	15:30	A	Hrochův Týnec – Chroustovice „A“	
neděle	5.4.	16:00	B	Vraclav – Chroustovice „B“	
sobota	11.4.	15:30	A	Chroustovice „A“ - Dřevnice „A“	
neděle	12.4.	15:00	B	Chroustovice „B“ - Mičov	hřiště Městec
sobota	18.4.	16:00	A	Chrast – Chroustovice „A“	
sobota	18.4.	16:30	B	Prachovice – Chroustovice „B“	
neděle	19.4.	10:00 a 11:00	přípravka	Chroustovice - Ronov, Krouna	hřiště Ronov
sobota	25.4.	16:00	A	Chroustovice „A“ - Kameničky	
neděle	26.4.	15:00	B	Chroustovice „B“ - Dřevnice „B“	hřiště Městec
neděle	26.4.	9:00 a 10:00	přípravka	Chroustovice - Třemošnice, Hrochův Týnec	hřiště Třemošnice
sobota	2.5.	16:30	A	Holetín – Chroustovice „A“	
neděle	3.5.	16:00	B	Jenišovice – Chroustovice „B“	
neděle	3.5.	9:00 a 11:00	přípravka	Chroustovice – Luže, Miřetice	hřiště Chroustovice
sobota	9.5.	16:30	A	Chroustovice „A“ - Rváčov	
neděle	10.5.	15:00	B	Chroustovice „B“ - Bojanov	hřiště Městec
neděle	10.5.	9:00 a 10:00	přípravka	Chroustovice – Stolany, Svatotouch	hřiště Stolany
sobota	16.5.	17:00	A	Miřetice „A“ - Chroustovice „A“	
neděle	17.5.	10:00 a 11:00	přípravka	Chroustovice – Hrochův Týnec, Ronov	hřiště Ronov
sobota	23.5.	17:00	A	Chroustovice „A“ - Ronov „A“	
neděle	24.5.	9:00 a 11:00	přípravka	Chroustovice – Rosice, Ronov	hřiště Chroustovice
sobota	30.5.	17:00	A	Křižanovice – Chroustovice „A“	
			přípravka	VOLNO	
neděle	7.6.	17:00	A	Kočič – Chroustovice „A“	
neděle	7.6.	10:00 a 11:00	přípravka	Chroustovice - Krouna, Chrudim „B“	hřiště Křižanovice
sobota	13.6.	17:00	A	Chroustovice „A“ - Svidnice	hřiště Městec

TJ SOKOL CHROUSTOVICE

Cvičení v sokolovně a v tělocvičně ZŠ.

Kruhový trénink - pondělí od 18 hodin. Sokolovna Chroustovice.

Pilates - úterý a pátek od 18 hodin. Sokolovna Chroustovice.

Jóga - středa od 17 hodin. Sokolovna Chroustovice.

Pohybové aktivity + hry pro děti do tří let, každý pátek od 17 - 18 hodin. Tělocvična ZŠ.

Cvičení s balóny 1x měsíčně.